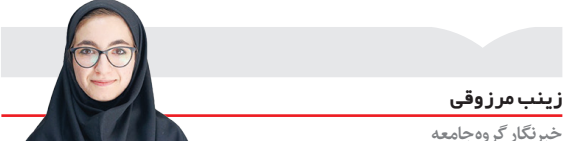

کمتر از یک ماه به اربعین حسینی حمل‌ونقل این رویداد مشکلات فراوانی دارد

قانون بقای بحران بلیت اربعین

زینب مرزوقی

خبرنگار گروه جامعه

برای سفری در اول مردادماه تقریباً از یک‌ماه گذشته و شاید هم زودتر بلیت رفت را تهیه کردم. معمولاً قبل تر از این سفر عادت داشتم از یک شرکت معین ریلی بلیت خریداری کنم. به هوزر یک دلیلی که معمولاً آدم‌های همیشه در سفر جامعه می‌دانند و از وضعیت خطوط ریلی کشور هم باخبرند، سوار قطار شدم. رنگ و رفته رفته بود و از ظاهر داخل واگن و کوبه‌ها مشخص بود که این قطار و تمام پیچ و مهره‌هایش دیگر عمرشان را کرده‌اند. شاید غرزدن با متفرأ پول بلیتی که داده بودیم از منظر بعضی‌ها انعقد منصفانه نباشد

در گزارشی از فارس (گزارش مربوط به ۱۴ مرداد است) آمده که وزیر کشور درخصوص نزد زائران از طریق ناوگان هوایی، گفت: «برنامه‌ریزی سازمان هوایمایی کشور در این زمینه بسیار گسترده است اما با توجه به محدودیت‌های موجود در فرودگاه‌های عراق، تنها دو فرودگاه نجف و بغداد امکان پذیرش زائران را دارند.» بنابر گفته وزیر کشور حدود یک هزار پرواز از ایران به عراق طراحی شده و بیش از این ظرفیت فرودگاهی در کشور عراق وجود ندارد. با وجود این اما در ۱۶ مرداد امید کوثری، مدیر اجرایی ستاد مرکزی اربعین گفت: «براساس آخرین برنامه‌ریزی ستاد مرکزی اربعین و کمیته‌های مرتبط، قیمت بلیت رفت و برگشت پرواز اربعین به نجف و بغداد (تهران-نجف-تهران) و (تهران-بغداد-تهران) هشت میلیون تومان اعلام شد. البته هزینه بلیت پرواز اربعین از مشهد (مشهد-نجف-مشهد) و (مشهد-بغداد-مشهد) یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان افزایش یافته و به ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد. پس از این نیز اعلام شده بود که قرار است بلیت‌های هوایی اربعین از ۲۷ مرداد تا ۳۰ شهریور عرضه شود. کوثری اعلام کرده بود: «زائران برای تهیه بلیت پرواز اربعین باید در سامانه سماح ثبت‌نام کنند، در غیر این صورت امکان خرید بلیت را ندارند. هزینه بلیت پرواز عتبات نه‌تنها در ایام اربعین، بلکه در سایر مناسبت‌ها هم گران‌تر از حدمعمول می‌شود؛ تا جایی که در آستانه تا‌سوعا و عاشورای حسینی سال جاری بلیت پرواز یکطرفه تهران به نجف بیش از ۶ میلیون تومان شده بود. درحالی که در ایام عادی بلیت پرواز عتبات از سه‌میلیون تومان شروع می‌شود. البته پس از پایان دهه اول محرم با کاهش تقاضا، در برخی روزها بلیت پرواز عتبات به کمتر از یک میلیون

همان‌طور که پیش‌تر گفتیم معاون وزیر راه و شهرسازی از ممنوعیت فروش بلیت چارتری تا پایان شهریورماه خبر داد. با یک جست‌وجوی ساده و انتخاب نوع پرواز، می‌بینیم که در سایت‌های فروش بلیت مانند علی‌بابا، فلائینویو، سفر مارکت و قاصدک ۲۴ دیگر بلیت چارتری فروخته نمی‌شود و قیمت‌ها نسبت به یک‌تا دو‌ماه اخیر تا حدودی معقول‌تر به‌نظر می‌رسد. اما باز هم تهیه بلیت هواییمما همچنان مشکلات مخصوص به‌خود را دارد و خرید بلیت پرواز برای یک سفر چندروزه؛ به این سادگی‌ها نیست. عرضه بلیت و تعداد پروازها علاوه‌بر منع فروش چارتری بلیت اما همچنان مشکل دارد و تعداد پروازهای موجود بسیار کمتر از یک‌ماه اخیر است. یعنی اگر تا همین یکی، دو هفته اخیر شما می‌توانستید در ساعت‌های مختلف در روز یک بلیت پرواز از مقصد تهران به شیراز با قیمت دو‌میلیون و چندصد هزار تومان تهیه کنید، اما حالا فقط یک پرواز در ساعت ۱۰:۴۰ دقیقه صبح روز پنجشنبه ۱۹ مردادماه

به مقصد شیراز و با قیمت یک‌میلیون و ۳۲۵ هزار تومان و توسط یک ایرلاین فقط عرضه شده است. ظاهراً آن‌گونه که معاون راه می‌گفت توقف فروش بلیت چارتری توسط شرکت‌های هواییمایی مورد استقبال واقع نشده و هواییمایی‌ها از فروش با قیمت پایین‌تر -یا بهتر است بگوییم واقعی‌تر- سر باز زده‌اند؛ چرا که به‌طور محسوس اما غیرمعمولی تعداد پروازها در روزهای اخیر و به مقصد‌های پرترکار، بسیار کم شده است. چند ماه اخیر بود که محدودی بخش اعلام کرد انجمن شرکت‌های هواییمایی برای سال ۱۴۰۲ درخواست جدیدی را در شورای عالی ترابری به‌صورت افزایش صددرصدی مطرح کرد که مقرر شد در ستاد تنظیم بازار ارائه شود. «نظر سازمان هواییمایی کشوری نیز اخذ شده است اما به‌معنای افزایش صددرصدی نیست و ما درصدد کمک به ایرلاین‌ها هستیم که باید در شرایط استاندارد اداره شوند و چالش جدی برای این صنعت به‌وجود نیاید. براساس مصوبه دولت هر زمان که نظر ستاد تنظیم بازار اخذ شود، این اعمال تغییر قابل اجراست.» پس از این سخن‌ها در فروردین امسال بود که یک‌باره با افزایش قابل توجه و کمبود بسیار زیاد بلیت‌های هواپیما روبه‌رو شدیم.

رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران در گفت‌وگویی با ایسنا در رابطه با این افزایش صددرصدی و وضعیت بلیت‌ها در اردیبهشت‌ماه گفت: «هفته گذشته در اجلاس گردشگری کشورهای عضو اکو در اردبیل، یکی از مسئولان دنبال بلیت رفت و برگشت تهران -مشهد بود که به اونزدیک به سه‌میلیون تومان قیمت دادند، درحالی که نرخ مصوب بلیت یکطرفه این مسیر درحال حاضر یک‌میلیون و ۱۹ هزار تومان است. بماند که بلیت هواییمما در مسیرهای پرتددی مثل مشهد، شیراز و کیش پیدا نمی‌شود و کمیاب شده است. حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد ظرفیت ناوگان هواییمایی کشور چارتر شده است، ایرلاین‌ها وقتی با آزانس‌ها و چارترکننده‌ها قرارداد می‌بندند، ظرف یک‌ماه چندین‌بار نرخ‌ها را در قرارداد تغییر و افزایش می‌دهند، بعد هم به آزانس می‌گویند اگر پای قرارداد نیاید و با آنها همکاری نکنند، چارترکننده‌های دیگری وجود دارند که این کار را انجام دهند. یقیناً در این ماجرا پای شرکت‌های هواییمایی وسط است. اگر آزانس را به‌تنهایی عامل گرانی می‌دانند، چرا پیگیری و رسیدگی نمی‌کنند؟! مگر آقایان نمی‌گویند ۵ درصد عموم مردم مصرف‌کننده هواییمما هستند، چرا ۹۵ درصد مردم باید توان این ۵ درصد را بدهند. شرکت‌های هواییمایی سوخت یارانه‌ای می‌گیرند و پول یک لیتر سوخت آنها از قیمت ۵۰۰ لیتر آب معدنی ارزان‌تر است. سوخت یارانه‌ای ایرلاین‌ها را حذف کنند به شرکت‌های هواییمایی خارجی «آزادی پنجم» بدهند، ایرلاین‌ها داخلی هم بلیت هواییمایی داخلی را با این شرایط گران کنند. شرکت‌های هواییمایی اگر صددرصد قیمت‌ها را گران کنند که دیگر نمی‌توانند با دنیا و ایرلاین‌های خارجی رقابت کنند. مگر می‌شود قیمت بلیت مسیرهای هوایی تهران -مشهد، کیش، اهواز و شیراز را سه تا پنج میلیون بفروشند، درحالی که قیمت بلیت تهران -استانبول که مسیر طولانی‌تری دارد،

اما طبیعتاً حداقل‌ترین خدمات حق مسافر است. حالا فرقی ندارد با قطار سفر کرده باشی یا اتوبوس و هواییمما. وقتی یکی از بدبیهی‌ترین حقوق مسافر مانند بهداشت واگن یا سرویس‌های بهداشتی رعایت نشود می‌توان مطالبه و درخواست رسیدگی کرد. همین کار را هم کردم اما چه پاسخی شنیدیم؟ «وضعیت همینه دیگه خانم. همین یک امشب!» قطعاً هرقدر می‌خواستم توضیح دهم که این حق مسافر است، بی‌فایده بود. شرکت‌های راه‌آهن کشور تقریباً همین سه، چهار شرکتند که خودتان نیز بهتر از من می‌شناسید. وضعیت قطارها، واگن‌ها و حتی فروش بلیت پارسال از امسال بهتر است. پیرارسال هم از پارسال، یعنی سال‌به‌سال و رفته‌رفته نه‌تنها وضعیت بهتر نمی‌شود، بلکه بدتر هم شده است. از فروش و پیش‌فروش بلیت‌ها گرفته تا ارائه خدمات و کیفیت واگن‌ها. انگار مسئولان مربوط با خودشان می‌گویند

وضعیت پروازهای ایران به عراق به‌گفته مسئولان در ایام اربعین

تومان هم رسیده است. «گفته می‌شود هزینه بلیت پروازهای بین‌المللی بسته به عرضه و تقاضاست و درصورتی که پروازها کمتر از تقاضا باشد، بلیت هم گران می‌شود. محمد محمدی بخش، معاون وزیر راه و شهرسازی در نشست خبری سفرهای اربعین که در همین روزهای اخیر برگزار شد، گفت: «حوزه هوایی در سال ۲۸۰،۱۴۰۰ هزار زائر و در سال ۱۴۰۱، ۲۵۷ هزار زائر را جابه‌جا کرد، برای امسال هم آماده کردن هواییمما و خدمات فرودگاهی شکل گرفته و هماهنگی‌ها با کشور عراق انجام شده است. از بسیاری از فرودگاه‌های ایران به دو فرودگاه نجف و بغداد پرواز داریم که درجه هوای ۵۰ درجه دارند. درحال حاضر ۱۵۰ پرواز هفتگی به عراق داریم که به‌صورت پلکانی این پروازها را افزایش می‌دهیم. گران‌ترین فرودگاه اطراف ما نجف و بغداد است، امسال هم امکاناتی اضافه شده؛ درنهایت با ظرفیت ناوگان و محاسبات انجام‌شده، با دستور وزیر راه و شهرسازی و ابازنی با شرکت‌های هواییمایی به قطعیت رسیدیم که بلیت رفت و برگشت را از تهران به نجف و بغداد هشت میلیون تومان اعلام کنیم. از مشهد هم حدود ۱٫۵ میلیون تومان به این مبلغ اضافه می‌شود.» وی همچنین ممنوعیت فروش بلیت‌های چارتری از چندروز گذشته را اعلام کرده بود اما در ادامه گفته که تصمیم این ممنوعیت برای بلیت‌های اربعین، طی چند روز گذشته اتخاذ می‌شود. «این ممنوعیت با هدف آرامش بازار حمل‌ونقل هوایی اجرایی شده و تا پایان شهریورماه امسال ادامه دارد. نظارت‌ها بر عملکرد حمل‌ونقل هوایی کشور مستمر است؛ با

پرواز ادامه‌دار قیمت بلیت‌های هواپیما

در همین حدود قیمتی باشد؟ با این وضع، شرکت‌های هواییمایی که مدام می‌گویند زیان ده هستند چطور می‌خواهند رقابت کنند و دوام بیاورند؟!» با وجود این گفت‌وگو از سوی رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران اما چند روز پس از آن در همان اردیبهشت‌ماه در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «تحریم تحمیلی، ناوگان هوایی را با محدودیت مواجه کرده و منجر به عدم تناسب عرضه و تقاضا شده است تا جایی که برای پاسخ به تقاضا به تعداد ۵۵۰ فروند هواییمما نیاز داریم، اما اکنون ۱۷۰ فروند هواییمایی فعال داریم.» سازمان هواییمایی کشوری در پاسخ به گزارش منتشرشده در یکی از روزنامه‌ها، مبنی‌بر افزایش قیمت بلیت در مسیرهای پر تقاضا تا صددرد و نایاب شدن بلیت عنوان کرد: «کمبود بلیت هواییمما که توسط برخی رسانه‌ها مطرح می‌شود همواره در سال‌های گذشته مطرح بوده و مربوط به امروز و دیروز نیست که یکی از دلایل این امر به تقاضای بالای سفر و رغبت بیشتر به سفرهای هوایی بازمی‌گردد.» این اطلاعیه می‌افزاید: «از سوی دیگر علت این افزایش تقاضا و میل به سفرهای هوایی به عدم افزایش قیمت بلیت به‌دنبال اقدامات کنترلی توسط سازمان هواییمایی کشوری بازمی‌گردد، به همین دلیل سفر با هواییمما نه‌تنها به‌دلیل صرفه‌جویی در زمان، ایمنی بسیار بالا و

مدیرمسئول:محمد‌امین ایمانجانی-**مسردبیر:**مسعود فروغی
تلفن وفکس:۶۲۹۹۹۴۹۵ (۰۲۱) **کدپستی:** ۱۱۳۵۲۳۸۱۶
چاپ: چاپخانه دانشگاه آزاد اسالمی
نشانی: خیابان حافظ، پایین‌تر از جمهوری، روبه‌روی ساختمان پورس، ساختمان فرهنگتگان، طبقه سوم

پاسخ به پیگیری «ایرنا» گفته بود که فروش یک‌باره ظرفیت‌ها معقولانه نیست. همچنین حسن خوشخو توضیح داده بود: «با توجه به درخواست و تقاضای زیاد برای خرید بلیت، نحوه فروش طوری مدیریت شد تا عرضه یک‌روزه انجام نشود و بلیت‌ها در روز اول تمام نشود؛ مانند شیوه‌ای که در فروش خودرو وجود داشت و تمام ظرفیت در یک‌روز به فروش می‌رفت. ما تصمیم داریم در روزهای آینده نیز بلیت پیدا شود. امروز فقط بخشی از ظرفیت صندلی پرواز در مسیرهای نجف و بغداد آزاد شد و با توجه به درخواستی که در بازار وجود دارد، حتماً از شرکت‌های هواییمایی می‌خواهیم با بازنگری در وضعیت پروازها ظرفیت جدید در مسیرهای اربعین اضافه شود که طبیعتاً ظرفیت جدید در اختیار مردم قرار می‌گیرد.» قطعاً کار معقولانه‌آن است که یک ظرفیت معین، از پیش و برای پیش‌فروش باید اعلام شود و سپس درکنار ظرفیت ثابت، با توجه به تقاضای زائران، روزانه و به‌شکل متغیر بر تعداد این ظرفیت افزوده شود. این‌گونه هم ظرفیت ثابتی که از قبل پیش‌خريد کردند به مقصد مدنظر و روز مدنظرشان خواهد رسید و هم اینکه تعدادی که یک‌باره قصد عزیمت به عتبات را پیدا می‌کنند. جدای از این، درکنار ظرفیت متغیر روزانه هم یک ظرفیت کنسلی از تعداد افرادی که بلیت‌ها را پیش‌خريد کرده‌اند هم وجود دارد. در این بین اما ناگفته‌نماند که در سال گذشته پروازهایی با قیمت بالاتر از ۶ میلیون تومان (قیمت مصوب سال گذشته) هم دیده می‌شد و البته بلیت در تمام ساعات شبانه‌روز پیدا نمی‌شد. طبق این روال بود که تعداد قابل توجهی در پروسه تهیه بلیت یا گذشتن از این سفر، در تردید بودند و منتظر افزایش ظرفیت‌ها بود.

گران شده یا اینکه توسط آژانس‌های هواییمایی تا ۳۰ درصد بدون مصوبه گران‌شده‌ذکر این نکته جهت تنویر افکار عمومی ضروری است؛ نرخ بلیت هواییمما کامکان براساس نرخ‌های مصوب سال ۱۴۰۰ به فروش می‌رسد و بدون تصمیم سازمان هواییمایی کشوری و ستاد تنظیم بازار شرکت‌های هواییمایی اجازه فروش با قیمت بالاتر را ندارند و قیمت‌ها تابع قوانین و مقررات است.» تصاویر روبه‌رو قیمت بلیت‌های هواییمایی از تهران به مشهد و تهران به شیراز در اردیبهشت، خرداد، مرداد و شهریور امسال است. در تصاویر به‌وضوح عدم ثبات قیمت‌ها و البته افزایش قیمت‌ها را نسبت به ماه قبل می‌بینیم. در روزهایی که قیمت اعلام نشده هم یعنی هیچ پرواز از مبدأ و مقصد انتخاب‌شده نیست. ظاهراً ممنوعیت فروش چارتری از سمت وزارت راه و شهرسازی همچنان مساله گرانی و کمبود بلیت‌های هواپیما و البته افسارگسیختگی شرکت‌های هواییمایی را حل نکرده است.

دومینوی گرانی و کمبود بلیت‌ها در چندماه اخیر از آسمان به زمین هم رسید و علاوه‌بر بلیت‌های هواییمما، بلیت قطار و اتوبوس هم افزایش داشته است. بررسی وضعیت موجود بودن بلیت پرواز برای دومیدا و مقصد داخلی است و همانگونه که مشخص است، کمبود پرواز و نبود هیچ پروازی در بعضی روزها هم معلوم است. این وضعیت پروازهای داخلی است. حالا باید دید در آستانه اربعین، برای عزیمت زائران به عتبات، مسئولان مربوطه چه چاره‌ای اندیشیده‌اند.

>			اردیبهشت							<			
ش	ی	د	س	چ	پ	ج	ش	ی	د	س	چ	پ	ج
						۱	۲	۳	۴	۵			
						۸	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲		
						۱۴	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
					۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
					۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸
					۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱
													۳۱
													۱۵۹

ⓘ **بلیت یکطرفه تهران به مشهد در اردیبهشت و خرداد**

>			اردیبهشت							<			
ش	ی	د	س	چ	پ	ج	ش	ی	د	س	چ	پ	ج
						۱	۲	۳	۴	۵			
						۸	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲		
						۱۵	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۹
					۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
					۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸
					۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱
													۳۱
													۹۹

ⓘ **بلیت یکطرفه تهران به شیراز در اردیبهشت و خرداد**

>			شهریور							<			
ش	ی	د	س	چ	پ	ج	ش	ی	د	س	چ	پ	ج
						۱	۲	۳	۴	۵	۶		
						۸	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
						۱۵	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
						۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶
					۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶
					۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
					۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱
													۳۱
													۱۳۵

ⓘ **بلیت یکطرفه تهران به مشهد در مرداد و شهریور**

>			شهریور							<			
ش	ی	د	س	چ	پ	ج	ش	ی	د	س	چ	پ	ج
						۱	۲	۳	۴	۵	۶		
						۸	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
						۱۵	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
						۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶
					۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶
					۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
					۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱
													۳۱
													۱۳۶

ⓘ **بلیت یکطرفه تهران به شیراز در مرداد و شهریور**